

PISA 2003. SEMINARIO DA FESPM SOBRE O INFORME PISA.

Luis Carlos Cachafeiro Chamosa
IES Pontepedriña.
Santiago de Compostela.

O proxecto PISA de avaliación escolar foi creado pola OCDE e persegue coñecer o rendemento do alumnado dos estados da OCDE nalgúns disciplinas e ter información a maiores dalgúns aspectos que vencellan a educación e a sociedade..

O último ano que se pasou a proba foi en 2003 e non hai moito fixéronse públicos algúns dos resultados desta proba. Esta, no Estado Español, fíxose dunha parte para o conxunto de todo o Estado pero ademais en tres comunidades levouse a cabo a cun número especialmente grande de alumnos polo que o nivel de significación é maior nestas comunidades de País Vasco, Cataluña e Castela León. Xa que a proba no 2003 foi focalizada na materia de Matemática, é nesta disciplina onde se recolleu máis información e se fixo unha análise máis exhaustiva dos seus resultados. Por iso na información publicada nos medios de comunicación incidíuse máis nos resultados de Matemática e practicamente prescindiron do resto. Podemos decir que na proba os resultados non son moi favorábeis pero tampouco se atopan excesivamente lonxe do que podía agardarse.

Unha das características dese traballo, tanto a nivel de Matemática, como das outras materias, é o seu enfoque funcional que se pode resumir en: *educación para a vida*. Por iso os obxectivos para as probas non se poñen en relación a aspectos do curriculum, senón a un coñecemento aberto e vencellado coa interpretación e aproveitamento matemático da realidade cotián. Este tipo de coñecemento tense dado en chamar competencia ou alfabetización matemática (*mathematics literacy*) e incide na capacitación para analizar, razonar e comunicar problemas expresados en dominios e situacións dadas. Dependendo do curriculum e do enfoque dado á materia nos libros de texto e da predilección do profesorado por ese enfoque funcional ou outro máis clásico e centrado esencialmente en problemas da propia Matemática, os problemas de PISA semellarán próximos ou afastados da matemática de aula. A miña opinión, como veño transmitindo nos sucesivos congresos de Enciga, é que nos cómpre un cambio nesta orientación das actividades das matemáticas escolares. Os equipos de investigación que traballan como RME (**R**ealistic **M**athematics **E**ducation) son os que neste intre impulsan este enfoque da matemática no ensino.

A Fespm, organismo no que se atopa integrada a Sección de Matemáticas de Enciga organizou os días 14 e 15 de outubro xunto co MEC e a Facultade de Matemáticas da Universidade Complutense de Madrid un seminario sobre os aspectos prácticos que se poden tirar do informe Pisa 2003 e por iso foi denominado "*Pisa en la práctica*".

Os principais obxectivos do seminario foron:

- dar a coñecer algúns aspectos didácticos e metodolóxicos considerados no propio traballo da comisión que elaborou as probas.
- proporcionar información sobre algunhas das cuestións que saen a resultas do informe Pisa e que non se divulgaron ou só de xeito restrinxido. Debatir a partir destes aspectos e doutros coñecidos sobre causas e implicacións.
- elaborar uns documentos que poidan servir como conclusións con recomendacións para as partes implicadas.

Nesta comunicación quero resumir os aspectos principais tratados tanto da información que se manexou como dos debates e conclusións do seminario. Tamén será interesante recoller as diferentes opinións en canto ao deseño de dun plan de difusión das conclusións do seminario.

Na exposición pasaremos revista das seguintes cuestións:

- Informe Pisa: obxectivos e características principais da proba e dos informes que se xeneran. Países da OCDE e outros países. Materias que se avalían. Resultados dos estudos para a materia principal e o resto de materias. O que non mide. Algunhas críticas.
- Resultados das probas de 2003. Áreas, países, comunidades. Relación dos resultados cos ítems non ligados a problemas. Ver nalgún exemplo o tipo de proba e análise.
- Seminario Pisa en la práctica. Características do seminario. Conclusións nos catro temas abordados:
 - a) recomendacións para as administracións. Relación de Pisa co curriculum.
 - b) recomendacións para o profesorado.
 - c) recomendacións para editoriais e autores de libros de texto.
 - d) consideracións de cara a formación do profesorado.

Pasaremos a abrir un debate sobre estas cuestións incidindo ademais naquelas que teñen que ver coa divulgación non só do informe Pisa senón en especial sobre aquelas conclusións que máis poden incidir aquí na millora da calidade do sistema, en especial de Matemática.